

Список використаних джерел

- Андрусак І. Джерела й історія національної демократії в Україні / І. Андрусак, С. Петренко // Близькість і злиденність української націонал-демократії. – К.: Смолоскип, 1999. – С.9–38.
- Гелд Д. Революції 1989 року і триумф лібералізму / Девід Гелд // Лібералізм: Антологія / Упорядк. О. Проценко, В. Лісовий. – К.: ВД «Простір», «Смолоскип», 2009. – С.1072–1097.
- Гуттенбергер Б. Теорія демократії / Бернд Гуттенбергер // Політологія: хрестоматія / сост. Г. Богданов, Н. Бузуверова, Л. Колышкіна, М. Мнухин. – Магнітогорск: МГТУ ім. Г. И. Носова, 2005. – С.129–133.
- Доннелі Дж. Права людини, демократія та розвиток / Джек Доннелі // Лібералізм: Антологія / Упорядк. О. Проценко, В. Лісовий. – К.: ВД «Простір», «Смолоскип», 2009. – С.1097–1114.
- Д'юї Дж. Демократія і освіта / Джон Д'юї. – Львів: Літопис, 2003. – 294 с.
- Ерліх С. Історична пам'ять і російське майбутнє [Електронний ресурс] / Сергій Ерліх. – Режим доступу: <http://ava.md/projects/history/013189-sergei-erlih-istoricheskaya-pamyat-i-russkoe-budushee-glava-iz-knigi-voina-mifov.html>
- Короткий оксфордський політичний словник / Пер. з англ.; За ред. І. Макліна, А. Макмілана. – К.: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2006. – 789 с.
- Нагорна Л. Історична пам'ять: теорії, дискурси, рефлексії / Лариса Нагорна. – К.: ІПІЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2012. – 328 с.
- Традиції демократичного врядування в історії українського державотворення: наук.-метод. матеріали / [авт. кол.: В. Князев, Ю. Бакаєв, Т. Василевська та ін.]; за заг. ред. В. Князева. – К.: НАДУ, 2010. – 44 с.
- Швець В. Особливості становлення демократії та впровадження демократичних цінностей в Україні й світі / В. Швець, Ю. Шайхалієва // Віче. – 2010. – №17. – Режим доступу: <http://www.viche.info/journal/2183/>
- Шляхтун П. Політологія: історія та теорія: Підручник / Петро Шляхтун. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 472 с.
- Яковенко Н. Кілька спостережень над модифікаціями українського національного міфу в історіографії [Електронний ресурс] / Наталя Яковенко. – Режим доступу: www.ukrhistory.narod.ru/texts/yakovenko-5.htm
- Huntington S. The Third Wave: Democratization in the Late Twentieth Century / Samuel Huntington. – Norman and London: University of Oklahoma press, 1991. – 208 p.

References

- Andrusiak I. Dzherela i istoriia natsionalnoi demokratii v Ukraini / I. Andrusiak, Ie. Petrenko // Blysk i zlydennist ukrainskoi natsional-demokratii. – K.: Smoloskyp, 1999. – S.9–38.
- Held D. Revoliutsii 1989 roku i triumf liberalizmu / Devid Held // Liberalizm: Antolohiia / Uporiadk. O. Protsenko, V. Lisovyi. – K.: VD «Prostir», «Smoloskyp», 2009. – S.1072–1097.
- Huhnenberher B. Teoriia demokraty / Bernd Huhnenberher // Polytolohiia: khrestomatyia / sost. H. Bohdanov, N. Buzuverova, L. Kolyshkina, M. Mnuhyn. – Mahnytohorsk: MHTU im. H. Y. Nosova, 2005. – S.129–133.
- Erlikh S. Istorychna pamiat i rosiiske maibutnie [Elektronnyi resurs] / Serhii Erlikh. – Rezhym dostupu: <http://ava.md/projects/history/013189-sergei-erlih-istoricheskaya-pamyat-i-russkoe-budushee-glava-iz-knigi-voina-mifov.html>
- Donneli Dzh. Prava liudyny, demokratiia ta rozvytok / Dzhek Donneli // Liberalizm: Antolohiia / Uporiadk. O. Protsenko, V. Lisovyi. – K.: VD «Prostir», «Smoloskyp», 2009. – S.1097–1114.
- D'ui Dzh. Demokratiia i osvita / Dzhon D'ui. – Lviv: Litopys, 2003. – 294 s.
- Kortkyi oksfordskyy politychnyi slovnyk / Per. z anh.; Za red. I. Maklina, A. Makmilana. – K.: Vyd-vo Solomii Pavlychko «Osnovy», 2006. – 789 s.
- Tradytzii demokratychnoho vriaduvannia v istorii ukrainskoho derzhavotvorennia: nauk.-metod. materialy / [avt. kol.: V. Kniaziev, Yu. Bakaiev, T. Vasylevska ta in.]; za zah. red. V. Kniazieva. – K.: NADU, 2010. – 44 s.
- Nahorna L. Istorychna pamiat: teorii, dyskursy, refleksii / Larysa Nahorna. – K.: IPIEND im. I. F. Kurasa NAN Ukrainy, 2012. – 328 s.
- Shvets V. Osoblyvosti stanovlennia demokratii ta vprovadzhenia demokratychnykh tsinnostei v Ukraini i sviti / V. Shvets, Yu. Shaikhaliieva // Viche. – 2010. – №17. – Rezhym dostupu: <http://www.viche.info/journal/2183/>
- Shliakhtun P. Polytolohiia: istoriia ta teoriia: Pidruchnyk / Petro Shliakhtun. – K.: Tsentr uchbovoi literatury, 2010. – 472 s.

12. Yakovenko N. Kilka sposterezhen nad modifykatsiiamy ukrainskoho natsionalnoho mifu v istoriografii [Elektronnyi resurs] / Natalia Yakovenko. – Rezhym dostupu: www.ukrhistory.narod.ru/texts/yakovenko-5.htm

13. Huntington S. The Third Wave: Democratization in the Late Twentieth Century / Samuel Huntington. – Norman and London: University of Oklahoma press, 1991. – 208 p.

Tymkiv I. M., postgraduate student, Ternopil National Pedagogical University named for V. Hnatiuk (Ukraine, Ternopil), irinavasiruk@ukr.net

The features of the saving the democratic traditions in the historical memory of the Ukrainian people (philosophical and educational reflection)

In the article the features of conservation and restoration of democratic traditions in the historical memory of Ukrainian people. Analyzes the essence the concept of democracy and its relationship with education and upbringing.

The methodological basis of research serve as key principles of scientific knowledge: scientific, systematic, historical and pluralism. The article made using methods such as problem-chronological, comparative historical, systemic and structural, logical and analytical, empirical and theoretical.

Duration of democratic traditions in the history of the Ukrainian people is indisputable, but there are many controversial issues in this context that require considerable clarification. Modern Ukrainian democracy is defined as one that is just being formed. Its foundation can be a common historical memory of the Ukrainian people, because it contains signs of identity of the Ukrainian people, its state-lasting and democratic traditions.

Keywords: democracy, historical memory, collective memory, education, mythology, social order.

Тымків І. М., аспірантка, Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка (Україна, Тернопіль), irinavasiruk@ukr.net

Особенности сохранения демократических традиций в исторической памяти украинского народа (философско-образовательная рефлексия)

Рассматриваются особенности сохранения и воспроизводства демократических традиций в исторической памяти украинского народа. Проанализированы сущность понятия демократии и ее взаимосвязь с образованием и воспитанием.

Методологической основой исследования служат ведущие принципы научного познания: научности, системности, историзма и плюрализма. Статья выполнена с использованием таких методов, как проблемно-хронологический, сравнительно-исторический, системно-структурный, логико-аналитический, эмпирико-теоретический.

Продолжительность демократических традиций в истории украинского народа является бесспорным, однако есть много дискуссионных вопросов в данном контексте, которые требуют существенного уточнения. Современную украинскую демократию определяют как такую, что только формируется. Ее основой может стать общая историческая память украинского народа, ведь именно в ней содержится признаки идентичности украинского народа, его длительные государственные и демократические традиции.

Ключевые слова: демократия, историческая память, коллективная память, образование, воспитание, мифологизация, общественное устройство.

УДК 378.4

Тіхонов В. І.,
студент, Інститут магістратури, аспірантури та докторантури Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова (Україна, Київ)

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В СИСТЕМІ ОСВІТИ

Розглянуто поняття інформаційно-освітнього середовища, окремі види електронних дидактичних ресурсів, сучасне середовище інформації. Також наведено функції та переваги використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчально-виховному процесі сучасного закладу освіти.

Ключові слова: інформаційне освітнє середовище, інформаційні технології навчання, засоби навчання, електронні дидактичні ресурси, електронні навчально-дидактичні матеріали.

Застосування відкритих інформаційних систем, розрахованих на використання всього масиву інформації, доступної в даний момент суспільству в певній його сфері,

дозволяє удосконалити механізми управління суспільним устроєм, сприяє гуманізації і демократизації суспільства, підвищує рівень добробуту його членів. Процеси, що відбуваються у зв'язку з інформатизацією суспільства, сприяють не тільки прискоренню науково-технічного прогресу, інтелектуалізації всіх видів людської діяльності, а й створенню якісно нового інформаційного середовища соціуму, що забезпечує розвиток творчого потенціалу індивіда.

Проблеми використання та впровадження закладами освіти сучасних інформаційні технології розглянуті такими дослідниками – В. Андрущенко, А. Бойко, В. Журавський, М. Згуровський.

Застосування сучасних інформаційних технологій у навчальному процесі розглядалися у працях таких вчених як: Л. Білоусова, А. Гуржій, Р. Гуревич, Ю. Жидецький, Л. Жиліна, В. Злотник, М. Кадемія, А. Пилипчук, І. Роберт, К. Словак, Т. Щоголева, Т. Якимович та ін.

Завдання яке ми ставили перед собою, щоб дослідити дану проблему наступне: надати загальну характеристику сучасних інформаційних технологій в системі освіти України.

Розглянемо Національну доктрину освіти України де більш детально прописано характеристику системи освіти України, нові виклики, у виді модернізації освіти з новими інформаційними технологіями.

У Національній доктрині освіти України розкрито обов'язок держави щодо забезпечення основних напрямів діяльності освітніх установ, наголошено на національному характері освіти і виховання, рівних можливостях для здобуття якісної освіти, накреслено шляхи забезпечення безперервності освіти, навчання впродовж життя, підкреслено необхідність застосування інформаційних технологій в освіті. Чітко сформульовано вимоги до сучасного управління освітою, до економіки освіти, вказано на необхідність поєднання освіти і науки, підготовки педагогічних і науково-педагогічних кадрів, які були б спроможні забезпечувати соціальні гарантії учасникам навчального процесу. У доктрині визначено стратегічні завдання освітньої галузі у сфері міжнародної співпраці [4].

В останньому розділі Національної доктрини прогнозують очікувані результати. Реалізація Національної доктрини забезпечить перехід до нового типу гуманістично-інноваційної освіти, що сприятиме істотному зростанню інтелектуального, культурного, духовно-морального потенціалу особистості та суспільства. В результаті цього відбудуться потужні позитивні зміни у системі матеріального виробництва та духовного відродження, в структурі політичних відносин, побуті й культурі [4].

Зростуть самостійність і самодостатність особистості, її творча активність, що зміцнить демократичні основи громадянського суспільства і прискорить його розвиток.

Активізуються процеси національної самоідентифікації особистості, підвищиться її громадянський авторитет, а також статус громадянина України у міжнародному соціокультурному середовищі.

На основі цих засад розроблено підвалини концепції вищої освіти:

- відповідність суспільним потребам, що змінюються;
- перехід від жорстких, уніфікованих схем до багатоманітності форм власності, джерел фінансування

навчання та наукових досліджень, організаційних структур;

- багатоваріативність навчально-методичної роботи самостійне визначення вищими навчальними закладами форм і методів навчального процесу, впровадження прогресивних педагогічних технологій та різних форм контролю знань студентів, використання пришивдшеного навчання за індивідуальними навчальними планами;

- демократизація управління вищою освітою розширення прав і повноважень вищих навчальних закладів, удосконалення їх структури, розроблення правил та проведення прийому студентів, вирішення кадрових питань, організація виробничої та комерційної діяльності, міжнародна співпраця;

- єдність системи вищої освіти поєднання демократизації управління з єдиними державними вимогами, із впровадженням єдиних освітніх стандартів з єдиними критеріями оцінки діяльності вищих навчальних закладів та визначення їхнього статусу;

- інтеграція освіти й науки, активізація наукових підрозділів, співпраця з НАН України та галузевими академіями наук;

- удосконалення формування контингенту студентів. Пошук, підтримання та стимулювання розвитку обдарованих дітей, підлітків, юнацтва, диференційоване навчання обдарованих студентів;

- формування механізму розподілу та соціального захисту випускників, розроблення відповідної нормативної бази, зокрема відповідальності сторін за невиконання своїх обов'язків;

- посилення виховної роботи, розроблення концепції виховання студентської молоді; суворе дотримання закону про світський характер державної освіти;

- подальша інтеграція української вищої школи та науки до європейського та світового освітнього і наукового простору, співпраця з міжнародними, регіональними та національними фондами, налагодження взаємовигідних зв'язків із закордонними партнерами, заохочення закордонних інвесторів до участі в розвитку вищої освіти та науки в Україні.

У зв'язку зі змінами, які відбулися у суспільному житті та, зокрема, в освіті, вкрай актуальними є питання інформатизації освітнього простору навчальних закладів.

Інформаційне освітнє середовище – це інтегроване середовище інформаційно-освітніх ресурсів (електронні бібліотеки, навчальні системи і програми) програмно-технічних і телекомунікаційних засобів, правил їхньої підтримки, адміністрування і використання, що забезпечують єдині технологічні засоби інформації, інформаційну підтримку і організацію навчального процесу, наукових досліджень, професійне консультування.

Поняття інформаційна технологія з'явилася із виникненням інформаційного суспільства, основою соціальної динаміки в якому є нетрадиційні, матеріальні, а інформаційні ресурси – знання, наука, організаційні чинники, інтелектуальні здібності людей [1, с. 255–260].

Інформаційні технології навчання надають можливість учителю для досягнення дидактичної мети застосовувати як окремі види навчальної роботи, так і будь-який їхній на (тобто спроектувати навчальне середовище). Орієнтовані

вчителя інструментальні засоби (програми–конструктори уроків) дозволяють йому оперативню поновлювати зміст навчальних і контролюючих програм відповідно до появи новітніх знань і технологій. Вчитель одержує додаткові можливості для підтримки і спрямовування розвитку особистості учнів творчого пошуку й організації їхньої спільної роботи [2, с. 181–186].

Сучасні інформаційні технології значно розширюють можливості використання інформаційних ресурсів у різних галузях промисловості, а так само в освіті.

Один з напрямків процесу інформатизації сучасного суспільства є інформатизація освіти – процес забезпечення сфери освіти методологією та практикою розробки та оптимального використання сучасних або, як їх прийнято називати, нових інформаційних технологій, орієнтованих на реалізацію психолого–педагогічних цілей навчання, виховання.

Сучасні інформаційні технології значно розширюють можливості використання інформаційних ресурсів у різних галузях промисловості, а так само в освіті. Активне використання інтелектуального потенціалу суспільства, що постійно розширюється і сконцентрованого в друкованому фонді, і науковій, виробничій та інших видах діяльності його членів.

Сучасні інформаційні технології відкривають учням доступ до нетрадиційних джерел інформації, підвищують ефективність самостійної роботи, дають цілком нові можливості для творчості, знаходження і закріплення усяких професійних навиків, дозволяють реалізувати принципово нові форми і методи навчання.

Інтеграцію інформаційних технологій в наукових та виробничих видах діяльності, ініціюючій розвиток всіх сфер суспільного виробництва, інтелектуалізацію трудової діяльності. Високий рівень інформаційного обслуговування, доступність будь–якого члена суспільства до джерел достовірної інформації, візуалізацію представленої інформації, суттєвість використовуваних даних [1, с. 255–260].

Процес інформатизації торкнувся і економічних галузей. Їх радикальне вдосконалення і пристосування до сучасних умов стало можливим завдяки масовому використанню новітньої комп'ютерної і телекомунікаційної техніки, формування на її основі високоефективних інформаційно–управлінських технологій. Засоби і методи прикладної інформатики використовуються в менеджменті і маркетингу. Нові технології, засновані на комп'ютерній техніці, вимагають радикальних змін організаційних структур менеджменту, його регламенту, кадрового потенціалу, системи документації, фіксування і передачі інформації. Щоб все це реалізувати нам допомагають комп'ютери.

Комп'ютер використовується як допоміжний засіб для ефективнішого розв'язання вже існуючої системи дидактичних завдань. Змістом об'єкта засвоєння в комп'ютерній навчальній програмі цього типу є довідкова інформація, інструкції, обчислювальні операції, демонстрації тощо. Комп'ютер, який оснащено технічними засобами мультимедіа, дозволяє використовувати дидактичні можливості відео– і аудіоінформації. Технології мультимедіа не тільки перетворили комп'ютер у повноцінного співрозмовника, а й дозволяють учням, не покидаючи навчального класу (дому), бути присутніми на лекціях видатних вчених і

педагогів, стати свідками історичних подій минулого і сучасного, відвідати найвизначніші музеї і культурні центри світу, найвіддаленіші; й цікаві з географічного погляду куточки Землі.

Впровадження в навчальний процес гіпертекстових технологій забезпечило учнів і викладачів принципово новими можливостями роботи з довідковою інформацією. За допомогою гіпертекстових систем можна створювати перехресні посилання в текстових масивах, що полегшує пошук потрібної інформації з ключових слів. Системи гіпермедіа дозволяють пов'язати один з одним не тільки фрагменти тексту, а й графіку, звукозаписи, фотографії, мультфільми, відеокліпи тощо. Використання таких систем дозволяє створювати і широко тиражувати на лазерних компакт–дисках «електронні» довідники, книги, енциклопедії. Розвиток інформаційних телекомунікаційних мереж дає новий імпульс системам дистанційного навчання, забезпечує доступ до гігантських обсягів інформації, яка зберігається в різних куточках нашої планети [1, с. 255–260].

Комп'ютер може бути засобом, на який покладено вирішення окремих дидактичних завдань при збереженні загальної структури, мети і завдань безмашинного навчання. При цьому сам навчальний зміст не закладається в комп'ютер (ЕОМ виконує функції контролера, тренажера тощо). Цю функцію широко подано в діалогових навчальних системах, які моделюють діяльність учителя. Нині найчастіше використовуються довідково–контрольовані програми з деяких шкільних предметів. Нові цікаві можливості під час роботи з текстами дає текстовий редактор (тренаж, самоконтроль, самокорекція, порівняння з еталоном). Широкі можливості і перспективи надаються в експертних навчальних системах (ЕНС). ЕНС мають у своєму розпорядженні можливість пояснень стратегії і тактики розв'язку завдань із досліджуваної предметної галузі за діалоговою підтримкою процесу розв'язування; контролю рівня знань, умінь і навиків із діагностикою помилок учня і оцінкою достовірності контролю; автоматизації процесу керування саме системою в цілому.

Орієнтуючи учня на самостійну роботу, ЕНС ініціюють процес пізнавальної діяльності учнів, підвищують мотивацію навчання за рахунок варіативності самостійних робіт і можливості самоконтролю. Використовуючи комп'ютер, можна ставити і вирішувати нові дидактичні завдання, не розв'язувані традиційним шляхом. Характерними є імітаційно–моделювальні програми, наприклад комп'ютерні програми з імітації експерименту [2, с. 181–186].

У цих програмах об'єктом засвоєння виступають:

- зовнішні параметри того або іншого процесу;
- закономірності, які не доступні для спостереження в природних умовах;
- зв'язки імітованих явищ із тими параметрами, які автоматично задані програмою;
- пошук параметрів, які оптимізують проходження імітованого процесу, тощо.

Інформаційні системи передбачають використання інформаційних технологій. Система інформаційних технологій дає можливість систематизувати це більш детально:

Система інформаційних технологій (далі СІТ) навчання – це методологія і технологія навчально–

виховного процесу з використанням новітніх електронних засобів навчання в першу чергу ЕОМ.

СІТ відкривають учням доступ до нетрадиційних джерел інформації підвищують ефективність самостійної роботи, дають цілком нові можливості для творчості, знаходження та закріплення професійних навиків.

Письменності і розвитку мовлення дітей через телекомунікаційне спілкування, підвищення їхнього інтересу до навчання і, як наслідок, загальне зростання успішності. Набувають більшого поширення міжнародні телекомунікаційні проекти, і учні, одержуючи доступ до професійних банків і база даних, опановують наукові проблеми, розробки яких ще не завершені, працюють невеликими дослідницькими колективами, обмінюються результатами з іншими дослідниками в своїй галузі. Використання добре структурованої інформації, збереженої в базах даних, є засобом перевірки власних гіпотез, допомагає учням запам'ятати інформацію, сприяє формуванню прийомів виконання логічних операцій аналізу, порівняння тощо [4, с. 211].

Викладачі, завдяки доступу до мереж телекомунікацій, не тільки істотно підвищують свою інформаційну озброєність, і їй одержують унікальну можливість спілкуватися зі своїми колегами практично по всьому світові. Це створює ідеальні умови для професійних контактів, виконання спільної навчально-методичної і наукової праці, обміну навчальними розробками, даними тощо [4, с. 255–260].

Останнім часом у навчальних закладах набули поширення технології навчально-виховного процесу, які ґрунтуються на використанні новітніх електронних засобів, насамперед ЕОМ. Мета НІТ полягає у підготовці учнів до повноцінної діяльності в умовах інформаційного суспільства.

Основними завданнями нових інформаційних технологій навчання є: інтенсифікація всіх рівнів навчально-виховного процесу, підвищення його ефективності та якості; побудова відкритої системи освіти, яка забезпечує кожній дитині можливість самоосвіти; системна інтеграція галузей знань; розвиток творчого потенціалу учня, його здібностей до комунікативної діяльності; формування інформаційної культури учнів; розвиток експериментально-дослідницької діяльності та культури навчальної діяльності; реалізація соціального замовлення, обумовленого інформатизацією сучасного суспільства (підготовка фахівців у галузі інформатики та обчислювальної техніки, користувачів засобів нових інформантних технологій) [2, с. 181–186].

Для вирішення цих завдань необхідно забезпечити навчальні заклади навчальною обчислювальною технікою локальними і глобальними навчальними комп'ютерними мережами, електронним демонстраційним обладнанням комп'ютерними навчальними лабораторіями тощо. Реалізація нових інформаційних технологій потребує програмно-методичного (навчальні, контролюючі, імітаційно-моделювальні, інструментальні, службові програми, програмно-методичні комплекси) та навчально-методичної (навчальні та методичні посібники, нормативно-технічні документація, організаційно-інструктивні матеріали тощо) забезпечення. Серед засобів НІТ навчання особлива роль належить комп'ютеру.

Останнім часом в Україні поширюється використання комп'ютерів у дошкільних освітніх установах. Розробляються методики, спрямовані на розвиток дітей з урахуванням їхнього віку та індивідуальних особливостей, організацію їхнього спілкування [3, с. 100]. Окрема увага приділяється використанню сучасних інформаційних технологій при розв'язуванні завдань інтеграції дітей з обмеженими можливостями в життя сучасного суспільства. Для цієї групи дітей інформаційні технології нерідко є єдиним засобом одержання повноцінної освіти, конкурентоздатної професії і просто спілкування.

Один або два комп'ютери, призначені для автоматизації адміністративно-господарської діяльності школи, дозволяють створювати бази даних учнів (алфавітну книгу школи), анкетних даних учителів, реєструвати вхідні і вихідні документи, складати розклад занять, готувати різні статистичні зведення. Автоматизація роботи шкільної бібліотеки дає можливість швидкого пошуку потрібної літератури, ведення карток учнів і вчителів, нагляду за станом шкільних підручників тощо [1, с. 255–260].

Наявність достатньої кількості комп'ютерів дає змогу об'єднувати їх в інформаційну мережу школи, яка зв'яже кабінет директора, учительську, шкільні кабінети, адміністративно-господарську частину, бібліотеку в єдиний інформаційний простір. Це надає нові можливості автоматизації управлінської діяльності: ведення електронних журналів успішності учнів, створення і використання різних інформаційно-довідкових систем (нормативних, предметних, методичних), одержання і передачу оперативної інформації по всій школі. Застосування комп'ютерів у психологічній службі школи, дає змогу оперативно використовувати складні психодіагностичні методики, тестувати великі групи учнів, проводити статистичну обробку даних психодіагностики, відслідковувати динаміку розвитку психологічних особливостей учнів упродовж усього періоду навчання [2, с. 181–186].

Об'єднання шкіл і установ освіти в єдину інформаційну мережу дає змогу розв'язати проблему обміну оперативною інформацією між органами керування освітою й освітніми установами (накази, довідки, статистичні дані).

Таким чином, впровадження нових інформаційних технологій дозволить збільшити обсяг доступних освітянських послуг, розширити можливості та покращить використання дидактичного матеріалу нового покоління, а їх застосування виправдане відчутним підвищенням якості навчання, зниженням затрати часу та витрати сил викладачем і студентами.

Список використаних джерел

1. Єсіна О. Г. Електронний підручник як засіб підвищення якості освіти [Текст] / О. Г. Єсіна, Л. М. Лінгур // Теорія та методика електронного навчання. – 2011. – №2. – С.255–260.
2. Єсіна О. Г. Електронні підручники: переваги та недоліки використання [Текст] / О. Г. Єсіна, Л. М. Лінгур // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2012. – №44 (1). – С.181–186.
3. Інформатика. Комп'ютерна техніка. Комп'ютерні технології: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / За ред. О. І. Пушкаря. – К.: Видавничий центр «Академія», 2001. – 695 с.
4. Засоби інформаційно-комунікаційних технологій єдиного інформаційного простору системи освіти України: кол. монографія

/ [В. В. Лапінський, А. Ю. Пилипчук, М. П. Шишкіна та ін.; за наук. ред. В. Ю. Бикова]; НАПН України, Ін-т інформ. технологій і засобів навч. – К.: Педагогічна думка, 2010. – 160 с.

5. Національна доктрина освіти України [Електронний посібник]: http://gazeta.zn.ua/EDUCATION/natsionalnaya_doktrina_obrazovaniya_shlifovka_prodolzhaetsya.html

6. Основы современных компьютерных технологий: Учебное пособие / Под ред. А. Д. Хоменко. – СПб.: КОРОНА-принт, 1998. – 448 с.

7. Спірін О. М. Основи створення системи електронних бібліотек наукових і навчальних закладів / О. М. Спірін // Електронні інформаційні бібліотечні системи наукових і навчальних закладів: монографія / [Спірін О. М., Іванова С. М., Новицький О. В. та ін.]; за наук. ред. проф. В. Ю. Бикова, О. М. Спіріна. – К.: Педагогічна думка, 2012. – 200 с.

References

1. Jesina O. G. Elektronnyj pidruchnyk jak zasib pidvyshhennja jakosti osvity [Tekst] / O. G. Jesina, L. M. Lingur // Teorija ta metodyka elektronnoho navchannja. – 2011. – №2. – S.255–260.

2. Jesina O. G. Elektronni pidruchnyky: perevagy ta nedoliky vykorystannja [Tekst] / O. G. Jesina, L. M. Lingur // Visnyk social'no-ekonomichnyh doslidzhen'. – 2012. – №44 (1). – S.181–186.

3. Informatyka. Komp'juterna tehnika. Komp'juterni tehnologii: Pidruchnyk dlja studentiv vyshhyh navchal'nyh zakladiv / Za red. O. I. Pushkarja. – K.: Vydavnychyj centr «Akademija», 2001. – 695 s.

4. Zasoby informacijno-komunikacijnyh tehnologij jedynogo informacijnoho prostoru systemy osvity Ukrainy: kol. monografija / [V. V. Lapynskij, A. Ju. Pylpuchuk, M. P. Shyshkina ta in.; za nauk. red. V. Ju. Bykova]; NAPN Ukrainy, In-t inform. tehnologij i zasobiv navch. – K.: Pedagogichna dumka, 2010. – 160 s.

5. Nacional'na doktryna osvity Ukrainy [Elektronnyj posibnyk]: http://gazeta.zn.ua/EDUCATION/natsionalnaya_doktrina_obrazovaniya_shlifovka_prodolzhaetsya.html

6. Osnovy sovremennyh komp'juternyh tehnologij: Uchebnoe posobie / Pod red. A. D. Homenko. – Spb.: KORONA-print, 1998. – 448 s.

7. Spirin O. M. Osnovy stvorennja systemy elektronnyh bibliotek naukovykh i navchal'nyh zakladiv / O. M. Spirin // Elektronni informacijni bibliotечni systemy naukovykh i navchal'nyh zakladiv: monografija / [Spirin O. M., Ivanova S. M., Novyck'ij O. V. ta in.]; za nauk. red. prof. V. Ju. Bykova, O. M. Spirina. – K.: Pedagogichna dumka, 2012. – 200 s.

Tikhonov V. I., student, Institute of magistracy, post-graduate of the National Pedagogical Dragomanov University (Ukraine, Kyiv)

General characteristics of modern information technology in education

The article deals with the concept of information-educational environment, certain types of electronic teaching resources, modern information environment. There are features and benefits of using ICT in the educational process modern educational institution.

Keywords: information educational environment, information technology education, training, electronic teaching resources, electronic teaching and didactic materials.

Тихонов В. И., студент, Институт магистратуры, аспирантуры и докторантуры Национального педагогического университета им. М. П. Драгоманова (Украина, Киев)

Общая характеристика современных информационных технологий в системе образования

Рассмотрено понятие информационно-образовательной среды, отдельные виды электронных дидактических ресурсов, современную среду информации. Также приведены функции и преимущества использования информационно-коммуникационных технологий в учебно-воспитательном процессе современного учебного заведения.

Ключевые слова: информационная образовательная среда, информационные технологии обучения, средства обучения, электронные дидактические ресурсы, электронные учебно-дидактические материалы.

* * *

УДК 904.104

Aliyeva U.,
PhD student of the Institute of Philosophy and Law,
Azerbaijan National Academy of Sciences
(Azerbaijan, Baku), zamrahov@gmail.com

THE EUROPEANS STRUGGLE FOR AZERBAIJANI OIL

The intentions of the ruling monopolist unions were, of course, only to gain maximum profits, they were not interested in any environmental, economic and moral problems. In fact, of course, the very positive results could have been obtained, should such big amount of money has been aimed into the improvement of the economic and social situation in Azerbaijan and on the other hand to improving of the welfare of the population. In a short time Azerbaijan could become one of the developed and rich countries of Europe. Unfortunately, none of them was realized. On the contrary, alongside with transporting the Baku oil to overseas, the Baku city was being destroyed, and, despite the excessive working hours, the population had been sentenced to live like miserable with a penny coin.

Keywords: Baku oil, Europeans, oil crisis, The Nobel brothers, Rothschilds, Nobmazut.

(стаття друкується мовою оригіналу)

At the end of the XIX century and at the beginning of the XX century, the Russian Empire, especially, Baku city located on the shores of the Caspian Sea, were deemed as one of the main oil sources of the world. At the very beginning of the XX century, the city of Baku has indeed surpassed the Pennsylvania, and become the first city for oil industry in the world. The Nobel brothers – Rothschilds have gained a wealth and become very rich. The founder of the Nobel Prize Ludwig Nobel was known as the «Russian Rockefeller». Ludwig Nobel has made tankers for the transportation of the oil from the Caspian Sea for the first time in the world. Shell Oil Company is also considered to be as one of the companies which was formed on the basis of the Baku oil [1, p. 51].

In 1859, the first oil refinery plant was built in Baku. In 1867 the number of similar refinery plants has reached 15 [2].

In 1872, the commitment system that has become an obstacle in the way of development of the oil industry thereby impeding the flow of capital to the industry – has been abolished, oily lands were divided into groups and were given to various capital owners by auction under the long term lease. While in 1873 the number of the companies operating in the city of Baku was 12, whereas their number reached 140 at the end of the century [3, p. 216].

Due to the rapid development of the oil industry and bringing a large amount of money following the abolition of the **obligatory land tax system (iltizam system)**, the efforts and interests shown so that to seize and capture the oil-bearing lands, have extremely been increased. The newspaper «Caucasus» has highlighted and outlined this case as follows: «Currently, the population of Baku has got serious diseases of «oil», it just tells of oil, the rapidly growing oil industry and tells as to the significant earnings made from oil business. Oil!..Oil!..Oil!.. If someone has got even a little capital he tries to put his funds into the oil business. Many of them have presumed that maximum in two years they would become as Rothschild» [4, p. 222].

During the last quarter of XIX century there was a strong influx of French, Swedish, German and English capital into the Baku oil industry [5, p. 218].

Yet in the first period of the flow of foreign capital into the Baku oil industry, i.e. in 1875, the prominent Azerbaijani educator Hasan bey Zardabi wrote the following in the newspaper «Akinchi» about plundering the wealth of